

RENAȘTEREA

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMANE
A VADULUI, FELEACULUI, GEOAGIULUI ȘI CLUJULUI

Redacția și Administrația:
CLUJ.
Strada Iuliu Maniu Nr. 36

APARE ODATĂ PE SAPTĂMÂNĂ
Abonament: 150 Lei la an.

Redactor responsabil:
Dr. SEBASTIAN STANCA
Telefon 13-74

STATUTUL

fondului de pensuni al eparhiei ort. rom. a Clujului.

Dispoziții generale.

Art. 1. Pentru penzionarea personalului ecle-siastic: diaconi, preoți, protopopi, profesori, a-sesori, funcționari și oamenii de serviciu dela Consistorul Eparhial, a văduvelor și orfanilor acestora se înființează un fond cu numirea *Fon-dul de pensuni al eparhiei ortodoxe române a Vadului, Feleacului și Clujului*, cu sediul în Cluj.

Art. 2. Acest fond este proprietatea Eparhiei și se administrează după normele generale sta-bilite pentru administrarea averilor eparhiale și în conformitate cu dispozițiile prezentului sta-tut.

Art. 3. Participarea la acest fond este obliga-toare pentru toți cei amintiți la Art. 1., pe cari prezentul statut îi cuprinde sub numirea colec-tivă de „funcționari”.

Mijloacele

Art. 4. Fondul se compune din:

1. Partea a treia primită ca competență din fondul de pensuni al Arhidiecesei din Sibiu.

2. A patra parte din venitele fondului preo-tesc (fost rudolfin).

3. Partea ce se primește pentru ajutorarea preoteselor văduve, din venitele fondului comun al tipografiei arhidieceșane eventual al tipogra-fiei eparhiale.

Se alimentează din:

1. Taxele fundamentale.

2. Taxele lunare.

3. Taxele comunelor bisericesti.

4. Jumătate venitul din parohiile vacante.

5. Discuri.

6. Taxele impuse candidaților la examenul de cvalificațiune preoțească și solicitatorilor de certificate și duplicate de diplome.

7. Pedepsele aplicate de autoritățile biseri-cesti în favorul acestui fond.

8. Eventualul ajutor de stat.

9. Donațiuni și legate.

10. Dobânzi după capital.

11. Alte venituri incidentale.

Taxele fundamentale și lunare

Art. 5. Fiecare funcționar este dator a plăți odată pentru totdeauna o taxă fundamentală, e-gală cu salariul său de bază și gradațiile, res-pectiv avansările pe o lună. Acest salariu de ba-ză de pe o lună se achită în rate egale lunare, în decurs de un an dela intrarea în serviciu a funcționarilor angajați după votarea acestui statut, iar de către cei aflați în serviciu până la 1 Iunie 1925. Gradațiile, respective avansările se plătesc în luna în care s'a acordat gradația, sau s'a făcut avansarea.

Art. 6. În afară de taxa fundamentală fiecare funcționar mai plătește o taxă lunară, egală cu 10%, dela salariul de bază și gradațiile de tot-deauna. Atât taxa fundamentală cât și taxa lu-nară se reține de către casieria care face plata salariului. Rescumpărările se vor face după sca-ra din Art. 26.

Art. 7. Taxa fundamentală și lunară se apli-că numai la salariile oficiului după care urmează să fie penzionat funcționarul.

Contribuția parohiilor

Art. 8. Comunele bisericesti plătesc:

1. Taxa anuală;

Fiecare parohie de clasa I. 100 Lei, clasa II. 60 Lei și clasa III. 40 Lei.

2. Jumătate din venitele preoțești în caz de vacanță, cu restricțiunile din § 26 al regulamen-tului pentru parohii.

3. Discurile speciale purtate în acest scop la Dumineca Floriilor și a 2-a zi de Rusalii în fiecare an.

Taxele pentru examene și certificate.

Art. 9. Fiecare candidat la examenul de calificare preotească va achita în favorul acestui fond o taxă de 50 Lei, iar candidații la examen de profesori o taxă de 100 Lei. La extradarea certificatelor oficiale, sau duplicatelor acestora se va plăti tot în favorul acestui fond câte o taxă de 20 Lei.

Dreptul la pensiuine.

Art. 10. Drept la pensiuine au dacă au achitat în regulă taxele fundamentale și lunare:

A.

1. Diaconii, preoții și protopopii, după un serviciu de 40 ani.

2. Asesorii, funcționarii și oamenii de serviciu Consistoriali după 35 ani.

3. Profesorii după 30 ani.

Toți aceștia au drept la o pensiuine egală cu salariul de bază și gradațiile, ce le primiau în ultima lună a funcționării lor.

B.

Oricare funcționar, care devine neapt de serviciu, sau angajamentul lui atârână dela o alegere și n-a mai fost reales, are drept la pensiuine, dacă a împlinit 10 ani dela intrarea sa în serviciu. Pensiuinea acestuia se va stabili în 40% dela salariul de bază și gradațiile ce le-a avut în ultima lună al anului a zecelea.

Dela 10 ani în sus se mai adaugă dela fiecare an împlinit:

a) La diaconi, preoți și protopopi 2%.

b) La asesori, funcționari și oameni de serviciu Consistoriali $2\frac{1}{10}$.

c) La profesori 3% dela salariul avut la data pensionării lor.

Pensiuinea se socotește după salariul de bază și gradații, fără alte sporuri și nici la un caz nu va fi mai mare, decât salariul și gradațiile, respective avansările primite în ultima lună a funcționării. La pensionarea văduvelor și orfanilor preoților se socotește ca limită maximă 35 ani de serviciu, aceasta dispoziție nu privește însă pensionarea preotului însuși.

Art. 11. Funcționarii li se socotesc ca ani de serviciu și anii petrecuți ca învățători, profesori, sau în altă funcțiune bisericească și școlară, dacă au achitat la fond toate taxele pres-

crise și pentru acest timp și dacă n-au trecut peste 40 de ani la intrarea în serviciu.

Asemenea se vor socoti, cu considerare la timpurile excepționale și anii serviți în armată, ca mobilizați și în alte servicii de stat la întregirea națională, dacă își achită toate taxele pe acest timp. Anii de mai sus se socotesc și dacă respectivul a funcționat numai cu titlu provizor.

Art. 12. Funcționarii cari primesc o pensiuine după alt serviciu avut, vor primi dela acest fond pensiuine numai pentru timpul servit în biserică.

Art. 13. Dacă funcționarul moare după un serviciu de cel puțin 10 ani, văduva legitimă a acestuia are drept la jumătate pensiuinea ce se cuvenea soțului la data morții.

Art. 14. Copiii unui funcționar decedat cu drept la pensiuine conform Art. 13., au drept la ajutor până la etatea de 21 ani. Acest ajutor se stabilește în 1/8 parte din pensiuinea cuvenită tatălui, dacă mama lor trăiește și primește pensiuine. Dacă nu trăiește nici mama fiecare copil are dreptul la 1/4 parte din pensiuinea ce se cuvenia tatălui la data morții acestuia.

Dispoziții excepționale

Art. 15. Dacă un funcționar a servit 5 ani și moare înainte de a fi împlinit 10 ani, văduvei și copiilor li-se dă dreptul de a rescumpăra anii până la 10 ani — și vor primi pensiuinea statutară fixată pentru 10 ani de serviciu.

Dacă văduva și copiii nu rescumpără anii până la zece, vor primi văduva și copiii împreună o escontentare definitivă egală cu salariul de bază și gradațiile pe ultimul an servit.

Art. 16. Dacă un funcționar moare fără de a fi împlinit 5 ani de serviciu, văduva acestuia împreună cu copiii primesc o escontentare definitivă egală cu taxele vărsate la fond, fără dobândă.

Art. 17. Orfanii funcționarilor amintiți la Art. 15 și 16, vor mai primi până la majoratul lor un ajutor anual extraordinar, care se va fixa de cătră Consistorul Eparhial la sfârșitul fiecărui an.

Art. 18. Dacă un funcționar părăsește serviciul cu învoirea superiorității sale bisericești i-se restituie taxele anuale plătite la fond, fără dobândă.

Dacă reintră în serviciul bisericeii, restituie suma primită, cu o dobândă de 5% și i-se comută anii serviți mai înainte.

Art. 19. Când un funcționar iese din serviciul

bisericii prin nerealegere, acesta are drept la pensiuinea ce i-s'ar cuveni după 10 ani de serviciu și dacă nu ia împlinit, iar dacă are mai mulți ani, primește pensiuinea după normele din acest statut, după câți ani de serviciu are.

Art. 20. Dacă în decursul timpului s'ar observa că pensiile și ajutoarele întrec 80 % din venitul anual, Consistorul Eparhial este în drept a face o reducere proporțională asupra tuturor penziilor și ajutoarelor până la limita de mai sus.

Perdere dreptului de pensiuine.

Art. 21. Dreptul de pensiuine încetează:

1. Prin renunțare de bună voie.
2. Prin destituire în cale disciplinară, când pierderea dreptului la pensiuine este a se enumăra prin sentință.
3. Dacă funcționarul a trecut la altă confesiune.
4. Pentru văduvă dacă s'a măritat, ori duce o viață imorală, sau dacă nu a trăit cu soțul.
5. Cu moartea celui pensionat și pentru copii când devin majori, sau se căsătoresc.

Dispoziții tranzitorii

Art. 22. Presentul statut intră în vigoare cu data de 1 Aprilie 1921. Drepturile și datorințele fixate aici privesc toți funcționarii aflați la această dată în serviciu, precum și pe cei numiți ulterior.

Art. 23. Membrii vechi ai fondului de penziuni, cari beneficiază de penziuni, respective de ajutoare, vor primi și mai departe din fondul de penziuni pensiuinea, respective ajutorul, ce li s'a garantat după statutele vechi.

Consistorul Eparhial poate acorda pe lângă pensiuine și un ajutor de scumpete, în limitele fixate în Art. 20.

Ajutorul extraordinar ce-l acordă statul preoților deficienți, văduvelor și orfanilor nu se socoteste în suma penziunii și a eventualului spor de scumpete acordat de Consistorul eparhial.

Art. 24. Funcționarii, cari au fost membrii la vechiul fond de penziuni și sunt în restanță cu taxele, le vor achita, căci altfel se socotesc a fi intrat în serviciu numai cu data de 1 Aprilie 1921, de când li-s'a reținut taxa lunară, de 10% la acest fond.

Art. 25. Cei ce sunt în regulă cu taxele și cei ce plătesc restanțele, primesc o pensiuine combinată și anume: Pentru timpul până la 1 Aprilie

1921 primesc pensiuinea ce li se cuvine după statutele vechi, iar pe timpul servit după 1 Aprilie 1921, procentele după anii serviți de atunci încoace și stabilite în prezentul statut.

Aceasta dispoziție se referă și la pensionarea văduvelor și orfanilor.

Art. 26. Membrii vechiului fond de pensiuini pot rescumpăra până la 20 ani din anii serviți înainte de 1 Aprilie 1921. Aceștia în decurs de maximum 10 ani — vor avea să întregescă taxa fundamentală și taxele lunare pentru toți anii, ce vor rescumpăra conform prescrișelor prezentului statut și anume:

Celor cari își rescumpără până la 10 ani serviți înainte de 1 Aprilie 1921 li se vor reține din salariul lor lunar, pe lângă cele 10%, ce li se rețin din 1 Aprilie 1921 încoace, încă câte 10%, dar numai în atâția ani câți răscumpără și ținându-se cont de timpul când s'a început gradația.

Celor care își răscumpără dela 10 ani în sus până la maximum 20, li se vor reține din salariul lor lunar, pe lângă cele 10% ce li se rețin din 1 Aprilie 1921 încoace încă câte atâtea procente în decurs de 10 ani consecutivi câți ani răscumpără și ținându-se cont de timpul când s'au început gradațiile.

Taxele solvite în conformitate cu statutele vechi ale fondului de pensiuini se socotesc în cele 10—20% extraordinare, dar în anii ultimi ai reținerilor. Le stă însă în drept tuturor să și răscumpere respectivii ani în vreme și mai scurtă sau deodată.

Penzia se va stabili adăogându-se la anii serviți dela 1 Aprilie 1921 și anii răscumpărați dacă pentru aceștia s'au achitat taxele.

Cei ce au făcut servicii înafară de biserică și cărora Art. 11 le admite recunoașterea acestor ani de serviciu, vor cere aceasta recunoaștere în scris dela Consistoriul Eparhial în termen de un an dela votarea acestor statute — și anii recunoscuți și rescumpărați nu pot fi mai mulți de 10 ani.

ACORDAREA PENZIUNII

Art. 27. Pensiuinea se acordă și stătoarește de către Consistoriul Eparhial în sedința plenară:

a) La cererea celui îndreptățit.

b) Din oficiu, dacă cândva a devenit neapt pentru serviciu în urma bătrânețelor, sau a unei boale incurabile. Din oficiu se decretează pensionarea și în cazuri disciplinare.

Art. 28. Presentul statut se poate modifica numai de către Sinodul Eparhial, cu majoritatea

absolută a voturilor tuturor membrilor sinodali, adecă cu 31 voturi.

Propuneri de modificare se pot face numai de Consistor, unde este a se înainta ori ce cerere de modificare cel puțin cu 30 de zile înainte de întrunirea Sinodului. Cererile și propunerile prezentate direct Sinodului se supun la desbatere numai în sesiunea următoare celei în care au fost prezentate.

Art. 29. Prezentul statut are putere retroactivă până la 1 Aprilie 1921 și se pune în practică cu data de 1 Iunie 1924, deocamdată provizoriu.

Cu executarea dispozițiilor acestui statut se însărcinează Consistorul, care va da o instrucțiune în această chestiune.

Nr. 59 Sin.

Votat în sesiunea a 6-a a sinodului eparhial, ținută la 7 Maiu st. nou 1924.

(ss) **NICOLAE IVAN**

Episcop.

(ss) **Dr. Vasile Sava**

notar general

Societatea ortodoxă a femeilor române

De ani de zile funcționează în cuprinsul vechiului regat o puternică societate a femeilor ortodoxe, cu centrul în București și multe filiale în orașele din provincie. Societatea susține scoale și alte instituții de binefacere și desvoltă o prodigioasă activitate religioasă morală și culturală ortodoxă. Cu întregirea nemulului ea și-a întins aripile și asupra provinciilor alipite. Are filiale în Sibiu, Cluj, Orăștie, Mehadia, Sebeș, în Chișinău și Tighina (Basarabia) în Cernăuți s. a. Societatea stă sub conducerea înțeleaptă a doamnei Principese Alexandrina Cantacuzino și a realizat până acum succese splendide.

Cu prilejul congresului preoțesc dela Oradea mare din luna Noemvrie a. tr. Preoțimea a luat act cu însuflețire de felul, în care doamna Principesă Alexandrina Gr. Cantacuzino, ca presidentă a Societății acesteia a participat la congres. Atunci, s'a luat și hotărîrea, ca preoțimea să-și țină ca o cinste și datorie în aceeași vreme de a face, ca Societatea Ort. a Femeilor Române să-și întindă raza de acțiune și de în-

suflețire religioasă-ortodoxă și națională și în părțile noastre. Este aceasta o datorie pe care o reclamăm dela toți preoții noștri ca să caute să înființeze în comunele lor filiale de ale societății acesteia.

Regulamentul general al societății prevede o acțiune foarte folositoare pentru buna îndrumare a vieții creștinești, și suntem cu toții datorii a angaja la aceasta operă suflătoare generația noastră de femei, dintre cari preoțesele noastre — cum se spunea la congresul preoțesc — nu pot lipsi, ci să aibă inițiativa.

Să se organizeze filiale, mai ales la orașe, unde primejdiile sunt mai pronunțate, și în comitetă să se atragă și femei mai înțelegătoare din popor, spre a se face o legătură suflătoare între femeia intelectuală, și între cea din popor, pentru o mai reușită acțiune comună împotriva multelor stricăciuni, cari bântuie în poporul nostru.

În cadrele preocupărilor pot fi puse apoi și oarecare acțiuni de a influența în bine ceata de ucenici veniți de prin satele noastre la orașe, a se pregăti pentru meserii și comerț.

Ar putea forma obiect de serioasă preocupare a societății ortodoxe a Femeilor noastre soarta morală a atâtor fete românce dela sate, ajunse în serviciul străinilor dela orașe. Atari persoane ar trebui constatate: câte sunt, și să ne gândim, ce ar trebui făcut pentru îndrumarea lor morală și națională.

În lucrările ce se vor urni, la tot cazul va trebui să se plece dela necesități locale, spre a se putea trece, succesiv, la acțiuni mai largi.

Să se pună dela început mare stăruință pe înscrierea de membri și membre, cu specială tendință de a atrage în sfera de organizație și de acțiune tineretul trecut de 14 ani, care va putea face bun serviciu de propagandă activă și se va pregăti, în acest chip, de a intra în plin rol după ajungerea vârstniciei.

Comitetele ce se vor constitui vor sta, de sine înțeles, în legătură organică cu comitetul central de sub conducerea Doamnei Principese Al. Gr. Cantacuzino, căreia i-se va aduce la cunoștință în mod direct, constituirea, spre a da directivele necesare.

Rolul sentimentului în actul cunoașterii

Din cele mai vechi timpuri, atât ale antichității cât și ale creștinătății, bărbații de știință au recunoscut sentimentului în actul cunoașterii un rol aparte și independent de celelalte facultăți: rațiune și voință, și în consecință a fost considerat o facultate deosebită, ce-și are rostul său aparte și neatârnat de celelalte facultăți.

În contradicție cu aceasta unii dintre moralisții zilelor noastre afirmă că sentimentul este numai un simplu produs al rațiunii sau al voinței, și nu este o facultate ce și-ar avea rostul ei deosebit.

Această concepție se aseamănă perfect cu rezonamentul materialistilor cari susțin că, gândirea nu e altceva decât o funcțiune chimică a creierului.

De aici rezultă că sentimentul este eliminat din sirul facultăților sufletului omenesc ceea ce contrazice concepției creștine care susține că, sufletul omenesc are trei facultăți: rațiune, voință și sentiment, fiecare cu rol special și independent în actul cunoașterii. În cele următoare vom cerca deci a pune în lumina adevărului rolul sentimentului ca o facultate aparte în acest act al cunoașterii.

În antichitate Platon filosoful spunea că iubirea este o perseveranță în fapte bune un dor nesfârșit spre aceste fapte, că valoarea iubirii atârna de la durată și tăria perseveranței acesteia. Cu cât aceasta este mai pronunțată cu atât iubirea se desăvârșește.

Discipolul lui Plato, Aristotel, care în multe cazuri îl contrazice pe marele său învățător, în cazul de față este de aceeași părere, că iubirea este o năzuință spre fapte bune.

Trecând la era creștinătății întâmpinăm aceeași concepție în fond la diferiții bărbați de știință creștini.

Descartes bunăoară, numește iubirea suverana tuturor înclinărilor sufletesti, care tinde vesnic înainte. Descartes o asemănă cu o lumânare pe care poartă roaba înaintea stăpânei sale.

Schlaiermacher susține că, sentimentul este o facultate aparte și independentă de celelalte facultăți și are un rol deosebit, mai ales în domeniul religiunii. Evanghelia apelează numai și numai la sentiment și dacă sentimentul n'ar fi o facultate aparte atunci cum s'ar putea primi

de bune adevărurile depuse în evanghelii.

Misticii, respective ontologii francezi, ca Condillac, Malebranche și chiar și Helvetius, se înrudesc cu părerile anterioare și susțin că iubirea este o aspirație în cunoașterea bunului suprem, al cărei temelie zace în lumea spirituală. Tocmai fiindcă acest bun suprem zace în altă lume, face ca noi să tindem la atingerea lui, care este Dumnezeu însuși.

Susțin pe mai departe ontologii că, tocmai aici zace rolul predominant al sentimentului ca o facultate distinctivă, fiindcă tinde spre cunoaștere, iar fără această năzuință cunoașterea ar fi imposibilă, pentru că nimic nu poți cunoaște fără ca să nu dorești mai întâiu. În sprijinul acestei idei ontologii citează pe Socrate, care în opoziție cu afirmările sofistilor spune că, nimic nu cunoaște, dar e pătruns de dorul de a cunoaște. Prin urmare, cunoașterea unui lucru îi premerge dorul acesteia care nu este altceva decât sentimentul iubirii, fără de care lucrurile, deși în apropierea noastră, ar rămânea acoperite de vălul necunoscutului.

Prin urmare putem constata că iubirea nu este un dor, o năzuință, o perseveranță continuă spre un scop divin, de care e pătruns omul de la naștere și până la moarte și tocmai acest sentiment al iubirii este esența vieții omului, fără de care omul nu poate exista.

Trecând acum la însuși actul cunoașterii putem evidenția și locul și rolul sentimentului în actul recunoașterii acesteia.

Omul se naște într-o lume, în care toate lucrurile din jurul lui se prezintă ca ceva necunoscut. Dumnezeu la înzestrat pe om cu anumite calități cu ajutorul cărora să poată ajunge la cunoașterea acestora dar nu ca să le stăpânească în urma cunoașterii, ci să le iubească, ca făpturi ale mâinilor lui Dumnezeu.

Dumnezeu l-a înzestrat și cu năzuința de a le cunoaște.

Indemnând de această năzuință de a cunoaște, omul întâmpină lucruri cari reclamă imediat cunoașterea lor și atunci această năzuință angajează mai întâiu rațiunea. Cunoașterea rațiunii e numai parțială, deoarece ea lăsmurește aceste lucruri din partea proprietăților lor materiale.

Rațiunea pusă în serviciul acestei năzuințe de a ajunge la cunoașterea lucrurilor, le cercetează și în urma aprecierilor favorabile sau nefavorabile, angajează imediat voința de a le de-

lătura dacă sunt neplăcute, sau a le menține dacă sunt plăcute.

Această acțiune a cunoașterii se desfășoară în funcție de toate lucrurile ce vin în calea omului, dar în cele mai multe cazuri această cercetare nu intră în subtilitatea lucrurilor, ci se desfășoară în mod spontan.

De aici apoi mulți atribue rolul principal rațiunii și voinței în actul cunoașterii, mai puțin sentimentului. Lucrul stă însă invers. Fiecare facultate își are contribuțiile sale proprii, cari nu pot fi împrumutate dela o altă facultate, dar se unesc în conlucrare comună, dar una fără alta n'ar putea exista.

Din cele până aci reiese rolul și însemnătatea sentimentului în actul cunoașterii. Locul pe care-l ocupă sentimentul în actul cunoașterii este primul, fiindcă cunoașterii îi premerge nuziunța și omul e pătruns mai întâiu de dorul de a cunoaște. Nimic nu poți cunoaște fără ca să nu-l dorești mai întâiu. Nimic nu este în intelect ceea ce nu trece mai întâiu prin simțuri. Deci sentimentul ocupă locul întâiu în actul cunoașterii.

Rolul sentimentului este foarte important, deoarece sentimentul angajară toate celelalte facultăți și le pune în serviciul cunoașterii, dar fără să vatăme independența celorlalte facultăți, ci conlucră cu ele.

Acțiunea sentimentului străbate prin toate celelalte facultăți ca un fir roșu, dela începutul acțiunii până la sfârșit.

Prin urmare este gresită afirmațiunea că sentimentul stă tocmai la sfârșitul acțiunii, ca un produs al rațiunii, câtă vreme sentimentul de fapt ocupă locul prim în acțiune.

Transpunând acest resonament în domeniul religiunii, v'om observa că rolul sentimentului ca factor prim îl confirmă toate evangheliile.

Intreagă evanghelia Mântuitorului se sintetizează în cuvintele: „milă voiesc iar nu jertfă“. Apostolul Pavel totasemenea suprapune virtutea iubirii tuturor celorlalte virtuți și arată mîcimea rațiunii în fața iubirii, zicând: „știința semetește iar iubirea zideste“. Această concepție o au toate religiile.

Marele vizionar al Inzilor, Budha, zice: „din iubire s'au născut toate făpturile, prin iubire se țin și în iubire se reîntorc când pleacă din lumea aceasta“.

Nu mai puțin e străbătută de sentimentul iubirii religia Chinezilor.

Mohamed laudă pe oamenii cari arată mai multă adorațiune față de piatra neagră numită Kaaba, căzută din cer, zicând că prin asta își manifestă iubirea nețărnută față de D-zeu.

Asemenea iubire a profesat chiar și Zoroastriu, fondatorul religiei persiane, punând iubirea mai presus de orice datorie.

Din cele premergătoare reiese universalitatea sentimentului iubirii, care formează partea esențială în domeniul tuturor religiunilor de pe suprafața pământului.

Problema cea mai de seamă a ordinii morale este de a ajunge în comunitate cu D-zeu, aceasta este ultima și suprema țintă supranaturală a ființii omenestii. Această țintă se va realiza numai cu ajutorul celor trei virtuți a iubirii, a speranței și a credinței.

Ce privește durabilitatea acestor virtuți credința și speranța își termină rostul lor în vremea vieții materiale pe pământ, în momentul despărțirii sufletului de trup, credința și speranța încetează, iar iubirea nu încetează a funcționa, deoarece fiind infinită iubirea față de D-zeu durează și pe mai departe. Cu drept cuvânt spune apostolul Pavel că dintre cele trei virtuți „iar mai mare decât acestea este dragostea“.

V. Șeuleanu

Din Teiuș

Subsemnatul, în reprezentanța parohiei ortodoxe române din Teiuș, exprim și pe această cale o sinceră, și adânc simțită mulțămire tuturor donatorilor și binefăcătorilor bisericii noastre, cari prin darurile și sprijinirile morale ale modestului nostru început; au împintinit momentul, când „ortodoxia“ aievea s'a putut înfrăți cu naționalitatea acestui puternic și de glorios trecut, centru al românismului și a valea Murășului.

Mult așteptatul dar de crăciun -- cum s'a anunțat cu râvnă profetică și satisfacție desăvârșită, în coloanele acestui ziar, a sosit pentru ortodocșii creștini din Teiuș, chiar în preajma sărbătorilor Nasterii D-lui.

Primele începuturi ale actelor liturgice săvârșite în capela noastră se leagă pentru totdeauna de numele câtorva personalități cu rosturi de seamă în viața noastră bisericească, cari parte cu cuvântul parte cu fapta au făcut posibilă începerea lor așa de timpuriu.

La primul loc trebuie să exprim mulțămirea cre-

dinciosilor mei; Prea Sfinției Sale Părintelui Episcop Nicolae, pentru zelul apostolic cu care a solicitat rezolvarea chestiunii terenului de biserică și capelă în desbaterile comitetului agrar.

Nu mai puțin datoresc cu aceias mulțămire Părintelui Ștefan Meteș dir. arch. statului Cluj, pentru tenacitatea cu care a spart ghiata — primul — în fața organelor agrare din București, — în jurul crezului și scopului nostru cât privește rezolvarea chestiei agrare a bisericii din Teiuș.

Rezolvată în principiu această chestiune au fost nespuse de binevenite următoarele daruri în favorul bisericii.

1. Ministeriul de Culte la intervenția d-lui deputat Dr. Petru Meteș 5000 Lei.

2. Acelas Minister la intervenția d-lui dir. general Dr. Toma Ienciu cărțile liturgice: Evanghelle, Apostol, Liturgier, și Carte de Te-Deum toate legate în piele în valoare de 1780 lei.

3. D-l Ion Rusu Abrudeanu deputat 5000 lei, punând baza fondului edificării bisericii ca primul ei ctitor.

4. Comuna bisericăscă Mogoș-Miclești o cădelniță nouă și un rând complet de odăjdii foarte frumoase. Pentru acest nobil gest sunt recunoscător d-lui Macaveiu Cuteanu inv. dir. carele a știut să dea expresie reală legăturilor sufletesti ce s'au creiat între mine și credincioșii de acolo în cursul alor 6 ani, cât iam păstorit eu. Valoarea obiectelor primite dela fosta mea parohie e de 4500 Lei.

5. Parohia ortodoxă română din Valeageogelului — comuna mea natală — ne-a donat un stihar și mai multe acoperitoare. Exprim mulțămire părintelui George Lazar în nădejdea sigură că viitorul ne va onora și cu alte ajutoare din partea credincioșilor acestei parohii, cari au în fruntea lor un constiu și harnic preot.

5. D-na Heigel din Cluj a donat la insistența D-nei Elena Dr. Ijac, o candelă de argint veritabil în valoare de 6000 lei.

6. D-na Minerva Bârluțiu n. Nicola, în amintirea părinților săi repositați, un potir de argint veritabil în valoare de 5000 Lei.

7. D-na Carolina Pop n. Jurca o linguriță de argint și mai multe acoperitoare lucrute cu mâna.

8. Mai mulți credincioși vase de serviciu, mobilă și fețe de masă.

9. Tot aci, exprim mulțămire fruntașilor parohiei: Dr. Ijac; V. Pop; Const. Oțoiu și Gavril Neagoe, cari cu un zel deosebit au sprijinit acțiunea aranjării capelei; iar în ziua de 6 Ian. 1925 efectuarea colectei inițiată în scopul compărării unui clopot; și care colectă în aceias și — dela credincioșii prezenți — a atins suma de 16.000 Lei.

* * *

Peatra fundamentală a ortodoxiei s'a pus în orașelul Teiuș. — Rămâne să vedem în ce măsură ne vom ști afirma noi parohienii, și credincioșii legii ortodoxe din afară de noi, atunci când opera pozitivă a edificării bisericii ne va cere: jertfe, muncă, și stăruință de fer în scopul de primul ordin al conștiinței noastre naționale și religioase.

Zic și eu: : Cu D-zeu înainte!

Teiuș, la 10 Ian. 1925.

Vasile Bârluțiu m. p.

par. ort.

ORDINAȚIUNI

Nr. 53. Având în vedere că în bisericile noastre sunt în înrtebuințare încă multe cărți vechi și alte obiecte de valoare deosebită, cari trebuie salvate de peire atragem atenția preoțimei ca să păstreze cu deosebită grijă aceste lucruri ca să nu se deterioreze. Cele zece sunt scoase din folosință se vor trimite aici pentru muzeul diecezan. Totodată dispunem ca fiecare preot să facă un conspect al tuturor cărților aflătoare în biserică, cu titula lor, anul și locul unde s'au tipărit precum și chiriarhul și domnitorul în al cărui timp au fost tipărite.

Conspectele acestea se vor înainta prin oficiul protopopesesc aici cel mult până la 1 Martie a. c.

* * *

Nr. 8104. La Consistoriul nostru sunt depozitate câteva calendare ale arhidiecesei de Sibiu pe 1925. Preoții cari au nevoie de ele se vor adresa aici trimițând prețul de 32 lei.

ȘTIRI

Donație. Parohia Curtuiusul Becleanului a donat pe seama parohiilor nou înființate un rând de ornate bisericesti, două patrafire și o garnitură de vase pentru liturgisire.

* * *

O mașină, care nu s'a inventat încă ar fi prima, că nu poate primi diecesa Clujului partea ce i-se cuvine de drept și după hotărârile congresuale din casele dela Sibiu, căci după părerea unui sfetnic luminat dela fața locului, cum se pot transporta casele dela Sibiu la Cluj până nu se inventează mașina făcătoare de minuni. Lășăm să judece publicul nostru dacă mai putem păstra calmul în fața unei astfel de mentalități, care cu toate vapoarele cari au trecut oceanul s'a întors cu cotele sparte și mîntea întunecată și vrea să ne fie judecător. Dar — este și aceasta un fel de judecată și un mijloc de a te face plăcut stăpânului tău. Urită meserie!

* * *

I. P. S. Metropolitul Dr. Nicolae Bălan a plecat în ziua de Bobotează la Viena în vederea unei consultări medicale. Afacerile Metropoliei le-a încredințat P. S. Sale Ion al Aradului, ca cel mai bătrân episcop. Dorim I. P. S. Sale să se înapoieze deplin restaurat.

* * *

Ex regina Zitta, văduva regelui Carol IV al Ungariei e vorba ca să se mărite după un supus ungar ca să poată trăi în Ungaria.

Se afirmă că noua căsătorie a ex-împărătesei va avea loc foarte curând. Asupra personalității viitorului ei soț circulă diverse zvonuri. Se vorbește de contele Hunyady, fostul guvernor al ex-împăratului Carol, care a însoțit-o în exil și care e un descendent al Corvinilor. Se menționează însă și numele contelui Csekonics și chiar și al bătrânului conte Iuliu Andrassy. În sfârșit, se vorbește ca viitor soț al Zittei și de prințul Eszterházy, în al cărui castel ex-suveranii au fost găzduiți după esuarea încercărilor de a reveni pe tronul Ungariei.

* * *

Biserica nouă ortodoxă în Bistrița. Cetim în „Universul” că fruntașii din parohia Bistrița s'au constituit într'un comitet sub presiunea Domnului Dr. Vasile Pahone, deputat sinodal

și congresual și asesor consistorial ca să strângă fondurile de zidire. Teren este la locul cel mai de frunte. Orasul Bistrița a votat spre acest scop 100.000 lei. Județul Bistrița Năsăud altă 100.000 lei, administrația fondurilor grănițesti 250.000 lei și o cantitate mare de material lemnos. Acest început frumos promite cele mai bune rezultate — și vom reveni. Laudă fruntașilor și corporațiilor cari se gândesc creștinește.

* * *

Partidul maghiar va fi desființat. Știri din Cluj și București vestesc, că în legătură cu arestările comunistilor, s'a descoperit și vinovăția mai multor membri ai partidului maghiar. Aceștia voiau să ajute pe comuniști, ca să tulbure ordinea țării. D-l secretar de stat Tătărăscu a plecat la Cluj, spre a se informa deaproape. Se spune, că e foarte probabil, ca Partidul maghiar să fie dizolvat de autoritățile statului.

* * *

Brevete de beuturi nu se mai dau. Ministerul de finanțe a trimis zilele acestea o nouă circulară tuturor administrațiilor financiare, prin care le face cunoscut, că începând dela 1 Ianuarie 1925 nu va mai elibera nici un fel de brevete de beuturi spirtoase cu amănuntul. Măsura s'a luat în vederea reducerii numărului de cărciumi, care, în timpul din urmă a trecut peste proporția cerută de legea în vigoare. Hotărîrea aceasta va rămânea până la votarea noului legi, care va da o altă împărțire comerțului de băuturi spirtoase.

CĂRȚI

La consistoriul nostru sunt depozitate spre desfacere următoarele cărți:

1. Papism și ortodoxism în Ardeal de Dr. G. Ciuhaudu — — 12.— Lei
2. Românii ortodocși și Românii uniți de Dr. G. Ciuhaudu — 10.— Lei
3. Ortodoxia și creștinismul apusean de P. L. Nicodim — — — 8.— Lei
4. Schisma Românească sau Unirea cu Roma — — — — — 2.50 Lei
5. Analele Asociației „A. Șaguna” II. și III. à 20 lei, pentru membri — — — — — 16.— Lei